

Provjerice

Riječ moderatora diskusijske liste

Priložena rasprava između Dubravke, Snježane, Sonje, Šime, Tome i Željke nije vođena na nekom okruglom stolu, kako bi čitatelj mogao dobiti dojam. Nije vođena ni na nekom neformalnom sastanku. Štoviše sudionici ove rasprave, izuzev nekih, nisu se međusobno nikad ni vidjeli. Rasprava je vođena putem elektroničke pošte.

Elektronička pošta je vrlo pogodno sredstvo komunikacije. Ako se više korisnika elektroničke pošte udruži otvaranjem jedne zajedničke e-mail adrese, onda se kaže da su otvorili diskusijsku (mailing) listu. Poruka poslana na adresu diskusijske liste bit će odaslana svim članovima. Isto tako, ako netko odgovori na primljenu poruku, odgovor će primiti ponovo svi članovi. Distribuciju poruka obavlja stroj (poslužitelj), koji usput sprema preglednu arhivu poruka. Ako imate neku ideju koju želite priopćiti svojim kolegama ili im želite postaviti neko pitanje, mailing lista je idealan način da to napravite.

Lista iz koje su, po izboru Urednika **MŠ**-a, preuzete ove poruke ima adresu:

nastava-matematike@yahoogroups.com.

Ova rasprava samo je jedan mali dio onoga što se nalazi u arhivi liste, koja već broji blizu 400 poruka. Članovi liste pohranjuju na stranice liste razne nastavne materijale i programe, koje mogu svi slobodno preuzimati. Sa svime se možete upoznati posjetivši Web stranice liste na URL adresi: <http://groups.yahoo.com/group/nastava-matematike>.

Pretpostavljam da ćete probleme koji se spominju u raspravi prepoznati kao svoje probleme, a kolege koji sudjeluju u raspravi doživjeti sebi sličnima. Vjerujem stoga, da ćete se bez ustručavanja pridružiti listi svojim pitanjima i rješenjima nekih naših pitanja.

sime.suljic@pu.hinet.hr

Rasprava

Tomo: Valjda je stvar u tome što je danas došla plaća pa sam nešto veći entuzijast nego inače. . . . .

. . . . .Evo kako ja to zamišljam: Napraviti ću stranice na kojima će biti mjesta i za srednjoškolce i za osnovnoškolce. Za svaku od tih grupa moći će se dodavati zadaci, članci i zanimljivosti, a SVATKO (tko se prijavi

pomoću formulara na stranicama) moći će komentirati SVAKI članak/zadatak na stranicama. Na dnu svake stranice nalazit će se ikonica "komentiraj" pomoću koje će biti moguće otvoriti diskusiju/polemiku/upute o nekoj temi. Isto tako svatko će moći dodavati svoje zadatke, a postojat će kategorije redovnih zadataka (iz gradiva) koji nekome nisu jasni, težih zadataka s natjecanja/dodatne nastave i zabavne matematike.

Isto tako zamišljam i javni forum na kojem se onda može brbljati/polemizirati o bilo

čemu. Svatko će se javljati pod svojim korisničkim imenom koje će dobiti na online formularu. . . . .

. . . . . Ima li zainteresiranih za sudjelovanje u mojem malom projektu? I, da, zaboravih još jedan bitan detalj: posao koji sam do sada napravio (a to nije mnogo, tek dvije stranice) možete vidjeti na <http://www.tkrb.net/matematika/index.php>.

Šime: Ali moramo udružiti snage jer i ja radim na sličnom projektu. Doduše, tek je početak (<http://www.gssjd.hr/portal/>). Nešto više sam napravio na <http://gssjd.gssjd.hr/matematika/>. Jako oskudijevam s vremenom pa vas sve pozdravljam i bodrim.

Tomo: Budući da mi je matematiku najteže ocjenjivati usmeno, gledam da bude što više ocjena koje se baziraju na pismenim radovima. Naravno, broj pismenih radova ograničen je na 6 godišnje (barem u osnovnoj školi) ali u Pravilniku je otvorena mogućnost pisanja “višeminutne provjere znanja”, u 5. razredu učenici su ih prozvali “provjerice”. Provjerice obično sadrže nešto lakše zadatke nego što su u ispitima jer se za ispit posebno pripremamo. . . . .

. . . . . E, sad, ja znam da sam ovdje na skliskom terenu jer u Pravilniku piše da se te ocjene ne pišu u rubriku, nego sa strane. Imam naviku pisati 2-3 provjerice i onda odrediti srednju ocjenu pa je upisati u rubriku. . . . .

. . . . . Provjerice ne najavljujem, ali znam reći nešto kao “mogli bismo pisati jednu provjericu, možda sutra ili preksutra”, a ovo “preksutra” tako naglasim da nikome ne pada na pamet za preksutra ne naučiti gradivo.

No nekad uopće ne spominjem. Posebice ako želim vidjeti kako i s koliko razumijevanja netko piše domaće zadatke. Tako sam postupio u 8. razredu i oni su napisali prilično loše, a ja sam ocjene upisao. Well. . . . .

I tako. Zanima me što vi mislite o tome? Kao prilog šaljem provjericu koju sam

pisao u osmom razredu, radi se o kvadriranju. Na A4 papiru isprintam dvije provjerice i razrežem na dva dijela pa na tome pišu.

Željka: Potpuno se slažem s tobom jer i ja radim na isti način (iako radim u srednjoj školi). Mislim da je to jedini način da učenike naviknemo da rade redovito. To je u srednjoj školi možda i važnije jer se svaki sat uči nešto novo što se nadovezuje na ono staro. . . . .

. . . . . I meni se događa isto. Kažem sama sebi da im neću najaviti, ali u većini slučajeva mi izleti. Moram napomenuti da sam prijašnjih godina pisala jedan blic test mjesečno i unosila ocjene u rubriku (tako radi moja starija kolegica). Ove sam se godine odlučila za više takvih provjera mjesečno i upisivanje srednje ocjene. Učenici koji redovito rade vole takve testove.

Inače, onaj primjerak provjerice iz kvadriranja je jako dobar-vjerojatno ću ti ukrasti koji zadatak za moj prvi razred.

Snježana: Stalno pratim što se na listi događa. Posebno me privukla tema o provjericama. Radim u Ekonomskoj školi u Velikoj Gorici i višegodišnja praksa su mi takve provjere i nakon dvije ocjene sa strane srednja ide u rubriku. Pišem ih potpuno nenajavljeno, na kraju pojedine cjeline, pa se prvašići iznenade, dok stariji (i iskusniji) obično sa značajnim naglaskom pitaju jesmo li danas završili cjelinu.

Problem usmenog ispitivanja rješavam na ovaj način: pripremam zadatke za pojedinu ocjenu i prvih troje koji ih riješe u zadanom vremenu dobiju ocjenu za koju su odgovarali. Prvašići skoro svi rješavaju za 5 ili eventualno za 4, pa većinom ostanu bez ocjene jer riješe pogrešno ili pak ne stignu riješiti, dok stariji osiguravaju svoje pozicije i sa zadacima za 3 i 2 (oni već znaju bolje procijeniti svoje mogućnosti). Na ovaj način mogu brzo ocijeniti 12 učenika ocjenama s kojima su oni potpuno zadovoljni jer su ih sami izabrali i točnim rješavanjem potvrdili.

Sonja: Bok! Provjerice su sasvim legal-

ni i uobičajeni način provjere znanja. Ipak mislim da nikako ne bismo smjeli sasvim izbaciti usmeno ispitivanje, jer kod učenika treba razvijati i smisao za komunikaciju i za obrazlaganje ideja i rješenja i za matematičko izražavanje. A i neki učenici se mnogo bolje izražavaju usmeno, a neki pismeno i to treba uvažiti. Na prvom nastavnom satu, kad učenicima govorim o načinu rada i ocjenjivanja, kažem im i da ćemo pisati kratke provjere znanja koje se ne najavljuju unaprijed.

Jako je važno objasniti učenicima zašto se te provjere pišu. One mogu sadržavati zadatke kakvi su bili u domaćoj zadaći, pa će oni koji su samostalno riješili zadaću znati dobro riješiti i provjericu, a oni koji su samo prepisali zadaću, neće. . . . .

U upisivanju prosjeka tih ocjena u rubriku domaće zadaće ili samostalni rad ne vidim ništa sporno, jer te ocjene to i opisuju. Ali i to treba obvezno najaviti na početku. Ja posebno ocjenjujem DZ, pa u prosjeku uzimam dvije ocjene iz zadaće i jednu iz malih pismenih i upisujem u rubriku samostalan rad.

Super ideja! Mislim da je jako dobro da razmjenjujemo ideje o načinima ocjenjivanja. To omogućuje da stalno poboljšavamo svoj rad. Ja svojim trenutnim načinom ocjenjivanja nisam zadovoljna pa mi iskustva drugih pomažu u nastojanjima da smislim nešto bolje.

Dubravka: Budući da je po jednoj nedavnoj anketi učenicima prva asocijacija kad im netko spomene moje ime: “česti petminutni ispiti”, evo kako ja to radim: Svima kažem na početku, i učenicima, i roditeljima, da ja petminutne ne najavljujem, da ih često dajem i da u njima nikad nije neki težak zadatak, već se samo radi o provjeri kontinuiranosti rada. Svi zadaci iz petminutnih su u biti zadaci koje su donedavno imali za domaću zadaću. Tako učenik koji kontinuirano radi može postići jako dobre ocjene, a ovakve provjere zadaju glavobolje onim lijenima i kampanjcima. Ocjene iz petminutnih zapisujem sa strane, a na kraju mjeseca srednju

ocjenu upisujem u rubriku “domaće zadaće”. To im sve kažem na početku i svi su svjesni što ih očekuje. Kad ispravim testove, ne podijelim ih odmah, već cijelom razredu zadam neke zadatke, pa prozivam jednog po jednog učenika i gledamo njegove pogreške iz testa. To ide brzo, jer radi se o 4-5 zadataka. Svatko svoj test zalijepi u bilježnicu te za domaću zadaću napiše ispravak. I taj mi je ispravak bitan.

Pitanje za Tomu: Zašto se taj 8. razred bunio? Zbog loših ocjena? Mislim da je tvoj petminutni odličan i da si u pravu što si upisao ocjene.

Mislim da su petminutni u osnovnoj školi jako važni za vježbanje brzine, koncentracije i točnosti.

Šime: Sada kad smo imenike pomalo ispunili, mogli bismo se priuipitati da li smo s unesenim elementima ocjenjivanja i zadovoljni. Ja pomalo nisam zadovoljan onim klasičnim: usmeno-pismeni-zalaganje. Svojevremeno je kolegica B. pisala: “Umjesto klasičnih elemenata ocjenjivanja koje obično imamo (usmeno, pismeno i aktivnost) stavimo znanje, pismeni ispit i rad. Da bi dobio ocjenu iz znanja, učenik ne mora odgovarati pred pločom.” Ovo mi se čini boljim rješenjem, iako mi pomalo smeta “nedisjunktnost” ocjena iz znanja i pismenog ispita. Kod nekih bih učenika dodao i komponentu ispravak. Ako učenik dobije negativnu ocjenu iz pismenog pa to ispravlja, često se ta ocjena “zagubi” među ostalima u navedenim rubrikama, a ocjena mora pružiti nedvosmisleni poruku razredniku i roditelju. Kakva su vaša iskustva i mišljenja? Pozdrav.

